

Programmabegroting 2024-2027

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;
- De Financiële verordening bepaalt hoe de kosten van de overhead in de tarieven worden doorberekend. Dit geschiedt op basis van het aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten salarissen en Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen.

3. Hoofdlijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2024 is deze 3,1%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2024 wordt geraamd op € 11,2 mln.

Jaren (Bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OZB Percentage Woningen	0,1022%	0,1081%	0,1295%
OZB Percentage niet-woningen	0,5365%	0,6300%	0,7010%
OZB Opbrengst geraamd	€ -8.301	€ -9.839	€ -11.169

3.2 Rioolheffing

Het Integraal Waterketenplan (IWKP) bevat een prognose voor de kosten en de opbrengsten van de riolering en waterzorgtaken. De rioolheffing dekt de lasten van deze gemeentelijke riolering en de waterzorgtaken. Hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de rioolheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

Vanaf de begroting 2022 is besloten om een samenloop van oplopende tarieven voor de inwoners tegen te gaan. Hierom wordt er in 2024 € 379.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Riolering om het verschil tussen de rioolheffing en de kosten te dekken zonder het tarief significant te verhogen.

De kostendekkendheid van de rioolheffing was in 2023 100%. Op het tarief rioolheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 87,8%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren wordt de overige 12,2%, zijnde € 379.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve Riolering.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen X € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Riool	€ 2.222	€ 2.113	€ 2.531
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 1	-€ 3
Netto kosten taakveld Riool	€ 2.221	€ 2.112	€ 2.527
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 306	€ 142	€ 270
BTW	€ 316	€ 373	€ 312
Totaal toe te rekenen kosten	€ 622	€ 515	€ 582
Totaal kosten	€ 2.843	€ 2.626	€ 3.110
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Heffingsopbrengst	€ 2.513	€ 2.590	€ 2.731
Kostendekkendheid:	88,4%	98,6%	87,8%
Onttrekking uit bestemmingsreserve Riolering		€ 36	€ 379
Gecorrigeerde opbrengst heffing		€ 2.626	€ 3.110
Gecorrigeerde kostendekkendheid		100%	100%

3.3 Afvalstoffenheffing

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing geldt hetzelfde als bij de rioolheffing. Ook hierbij geldt het streven dat de opbrengsten van de afvalstoffenheffing kostendekkend zijn en dat de tarieven zoveel mogelijk stabiel gehouden worden, met een opslag voor de inflatie.

De kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing was in 2023 100%. Op het tarief afvalstoffenheffing 2024 wordt de inflatiecorrectie toegepast van 3,1% en zijn de kosten in 2024 significant gestegen ten opzichte van 2023 (> 5%). Hiermee komt de kostendekkendheid in 2024 uit op 92,5%. Om het streven van 100% kostendekkendheid te realiseren worden de begrote opbrengsten verhoogd, wat leidt tot een verhoging in het tarief.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Afval	€ 3.077	€ 3.063	€ 3.640
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 98	-€ 118
Netto kosten taakveld Afval	€ 2.979	€ 2.965	€ 3.522
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 504	€ 307	€ 357
BTW	€ 517	€ 528	€ 608
Totaal toe te rekenen kosten	€ 1.022	€ 835	€ 965
Totaal kosten	€ 4.001	€ 3.801	€ 4.486
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Heffingsopbrengst	€ 4.035	€ 3.801	€ 4.151
Kostendekkendheid:	100,9%	100,0%	92,5%
Vrijval Voorziening afvalstoffenheffing derde			€ 336
Gecorrigeerde opbrengst heffing			€ 4.486
Gecorrigeerde kostendekkendheid			100%

3.4 Overige belastingen en heffingen

De toeristenbelasting wordt geheven voor het aantal overnachtingen van een hotelbezoeker. Op deze wijze dragen deze bezoekers bij aan het gebruik van de voorzieningen binnen de gemeente. De tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%. Voor 2024 stijgt het tarief van € 4,30 per overnachting naar € 4,43.

De hondenbelasting dekt in principe de extra taken van de gemeente die honden met zich meebrengen, zoals bijvoorbeeld het opruimen van de uitwerpselen. De hondenbelasting kent echter geen kostendekkendheidsbeginsel en kan vrij worden besteed. De opbrengst wordt geïndexeerd met 3,1%.

De extra opbrengsten toeristenbelasting en hondenbelasting zijn abusievelijk niet als mutatie meegenomen in de Begroting 2024. Deze zullen in de Voorjaarsnota 2024 worden verantwoord.

De algemene tarieven worden in 2024 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,1%.

De opbrengst precariobelasting komt bijna geheel te vervallen omdat vanaf 1 januari 2022 geen precariobelasting geheven mag worden op openbare werken van algemeen nut.

De leges zijn te verdelen in drie titels:

Titel 1 en 3

Algemene dienstverlening door burgerzaken waarvoor een correctie voor inflatie van 3,1% wordt toegepast en dienstverlening die onder de Europese richtlijn valt.

Titel 2

Dienstverlening voor de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen). De kostendekkendheid van deze leges was in 2023 99%. Voor 2024 en verder is op basis van de (woning-) bouwprognose en de historische jaarlijks ontvangen bouwleges opnieuw een inschatting gemaakt van de opbrengst uit deze heffing. Deze wordt ingeschat op afgerond € 1,4 mln.

Kostendekkendheid Leges Publiekszake/Apv (titel 1 en 3)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 1 en 3	€ 628	€ 920	€ 1.104
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 15
<i>Netto kosten taakveld Titel 1 en 3</i>	€ 628	€ 920	€ 1.119
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 477	€ 416	€ 787
BTW	€ 27	€ 24	€ 26
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 504	€ 440	€ 813
Totaal kosten	€ 1.132	€ 1.361	€ 1.932
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 232	€ 235	€ 508
Heffingsopbrengst	€ 232	€ 235	€ 508
Kostendekkendheid:	20,5%	17,3%	26,3%

Kostendekkendheid Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2) (Bedragen € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld Titel 2	€ 848	€ 1.082	€ 859
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Netto kosten taakveld Titel 2</i>	€ 848	€ 1.082	€ 859
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 694	€ 837	€ 499
BTW	€ 21	€ 38	€ 47
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 715	€ 874	€ 546
Totaal kosten	€ 1.563	€ 1.956	€ 1.405
Heffingsopbrengst			
Leges	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Heffingsopbrengst	€ 1.364	€ 1.937	€ 1.405
Kostendekkendheid:	87,2%	99,0%	100,0%

3.5 Bedrijven Investeringszone

De gemeente Oegstgeest heeft een bedrijven investeringszone (BIZ) ingesteld. Ondernemers in een bepaald gebied dragen bij aan een ingesteld ondernemersfonds ter financiering van gezamenlijke lasten. Op basis van een plan wordt een te heffen bedrag vastgesteld dat door de gemeente wordt geïncasseerd en na aftrek van kosten aan de BIZ-vereniging uitbetaald.

4. Geraamde opbrengsten

Onderstaande opbrengsten zijn inclusief de areaalwijzigingen.

Belastingsoort (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Verschil begroting	in %
OZB Woningen	5.733	6.684	7.876	1.193	17,8%
OZB Niet-woningen	2.607	3.155	3.292	137	4,3%
Rioolheffing	2.536	2.591	2.731	140	5,4%
Afvalstoffenheffing	3.937	3.801	4.151	349	9,2%
Toeristenbelasting	319	464	460	-4	-0,8%
Hondenbelasting	137	138	138	0	0,0%
Opbrengst precariobelasting	35	37	26	-11	-29,7%
Bouwleges	713	1.856	1.402	-454	-24,5%
Totaal	16.018	18.726	20.076	1.350	7,2%

5. Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Oegstgeest stelt zich actief op als het gaat om kwijtschelding van lokale heffingen aan minder draagkrachtigen. De belastingsoorten waarop kwijtschelding van toepassing is, zijn de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Degenen die kwijtschelding hebben gekregen, worden daarna jaarlijks getoetst bij het Inlichtingenbureau (IB). Als ze volgens die toets nog in dezelfde omstandigheden verkeren als het jaar waarin ze kwijtschelding hebben gekregen, ontvangen zij automatisch kwijtschelding. In de begroting is voor de rioolheffing aan kwijtschelding € 78.000 en voor de afvalstoffenheffing € 133.000 geraamd.

6. Lokale lastendruk

Hieronder volgt een tabel die een beeld geeft van de ontwikkeling van het totaal aan woonlasten voor een gemiddeld huishouden met één, twee of meer personen per huishouden. We hebben dit weergegeven voor de verschillende WOZ-waardes: € 474.000 (het gemiddelde van Nederland in 2023) en € 642.000 (het gemiddelde van Oegstgeest in 2023).

Prognose	2023	2023	2023	2024	2024	2024
Woz-waarde	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden	éénpersoons- huishouden	tweepersoons- huishouden	meerpersoons- huishouden
€ 474.000						
OZB	€ 512	€ 512	€ 512	€ 614	€ 614	€ 614
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 976	€ 1.062	€ 1.152	€ 1.106	€ 1.200	€ 1.298
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				13,3%	13,0%	12,6%
€ 642.000						
OZB	€ 694	€ 694	€ 694	€ 831	€ 831	€ 831
Rioolheffing	€ 185	€ 228	€ 228	€ 192	€ 236	€ 236
Afvalstoffenheffing	€ 279	€ 322	€ 412	€ 300	€ 350	€ 447
Totaal	€ 1.158	€ 1.244	€ 1.334	€ 1.324	€ 1.417	€ 1.515
ontwikkeling woonlasten t.o.v. 2023				14,3%	13,9%	13,6%

7. Lokale vergelijking

In onderstaande tabel worden de woonlasten van Oegstgeest met die van de gemeenten in de Leidse regio vergeleken, uitgesplitst naar één, twee of meerpersoonshuishoudens voor de jaren 2022 en 2023. Voor 2024 worden deze pas bekend in het voorjaar van 2024.

Gemeente	Woonlasten éénpersoonshuishoudens		Woonlasten meerpersoonshuishoudens		Gem WOZ waarde. Koop. (x €1.000)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Katwijk	€ 776	€ 858	€ 884	€ 974	€ 416	€ 474
Noordwijk	€ 958	€ 941	€ 1.097	€ 1.086	€ 511	€ 577
Zoeterwoude	€ 1.006	€ 1.050	€ 1.024	€ 1.071	€ 441	€ 502
Leiden	€ 875	€ 913	€ 1.172	€ 1.226	€ 460	€ 519
Teylingen	€ 763	€ 814	€ 782	€ 884	€ 473	€ 530
Leiderdorp	€ 944	€ 956	€ 1.132	€ 1.140	€ 416	€ 482
Oegstgeest	€ 1.061	€ 1.234	€ 1.244	€ 1.410	€ 571	€ 642
Voorschoten	€ 1.289	€ 1.340	€ 1.372	€ 1.430	€ 504	€ 584
Wassenaar	€ 1.323	€ 1.352	€ 1.581	€ 1.573	€ 847	€ 923
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 819	€ 886	€ 913	€ 976	-	-
Gemiddeld in Nederland	€ 826	€ 867	€ 904	€ 944	€ 409	€ 474

Bron: Coelo atlas lokale lasten
2022/2023

4.2.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest moet (financiële) tegenvallers op kunnen vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. Of we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandsvermogen d.w.z. de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

We willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle afdelingen binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.